

## DRAGØRMÅL OG PROVSTESPROG.

### Om vande og fisk.

Om tidligere tider, provstevisitater fortæltes i lærerkæse ofte mange sørgmuntre historier. Her er en selvoplevet fra mine drengeår i Dragør.

Provst og drenge talte faktisk hver sit for den anden part uforståelige sprog til stor moro for de tilstedeværende voksne, der kunne følge sagen fra begge sider.

Provsten forsøgte selv at examinere, og talen var om forskellige slags vande, ferske vande, rindende vand etc.

"Er en bæk så et rindende eller et stillestående vand?"

"Det står stille".

Provsten ser spørgende på læreren, (min far), der må forklare sagen. Der findes ingen rindende vande på Amager, men gadekæret i Dragør, der vist var en rest af en tidligere bæk, hed aldrig andet end "Bækken", og vi ~~havde~~ Dragørbørn vidste ikke bedre, end at en bæk var et gadekær, så meget mere som et andet vandhul kaldtes "Batterisbækken".

Så forklarede provsten da, hvad en bæk var for noget, og spurgte derefter, hvad et gadekær da også kunne kaldes.

XK "En væl", svarede vi.

Atter et spørgende blik til læreren, der måtte forklare, at de forskellige vanduller rundt omkring byen kaldtes "væle".

I stedet ville provsten nu gerne vide, om vi da ikke kendte ordet dam.

"Joe", lød det i kor.

"Er der fersk eller salt vand i en dam?" blev der så spurgt.

"Salt", svarede vi alle glade over at vide besked.

Læreren forsøgte at forklare det tilsyneladende mærkelige svar, men fik ikke lejlighed, for næste spørgsmål lød.

"Lamen, hvilken slags fisk lever der da i en dam?"

Og atter lød det i kor: "Torsk, rødspætter, ål".

Provsten ville nu til at forklare, at en ~~JAKKE~~ dam jo da havde fersk vand, hvor den slags fisk jo ikke kunne leve, men læreren fik da lejlighed til at forklare den undrende provst, at den eneste slags dam, børne/kendte, var "dammen" i en fiskerbåd, hvor fiskene jo opbevares i salt vand.

Nå, provsten forsøgte så at redde æren ved et nyt spørgsmål, der skulle klare børnenes begreber.

"I kender vel aborren og ved, hvad slags vand den lever i.

Jo, den kendte vi da godt nok, og den levede i salt vand.

Provsten måtte rygte på hodet og læreren forklare. Det havde sin rigtighed, for i Dragør havn var der masser af aborrer, og det var de eneste aborrer vi børn i Dragør kendte.

Så måtte provsten give op. Det nål, kun 15 km fra København, var ham svært at forstå, og læreren overtog examinationen.

Til ovenstående skal forklare, at "Batterisbækken" vel var en analogi til "Bækken". Den hed da også "Batterivælen".

Ordet "væl" eller "væle" kan måske afledes af det hollandske ord "weel" for en lille vandsemling, men det kan også have forbindelse med det danske ord for vådested "vedel".

Vandet i Dragør havn var nok inderst inde noget brakt.

Da jeg er født i 1888, må episoden have fundet sted omkring århundredskiftet.

Oluf Egerod.

Oluf Egerod,  
skoleinspektør, Hagavej 10, 1A,  
Søborg, Danmark.  
Tlf. SØ 1897. Postkonto 2 82.